

Utredning av högskolors kommunikationsdokument 2014

Blekinge tekniska högskola

Betyg: underkänt

Blekinge tekniska högskola fick betyget ”underkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

Policyn inleds med följande redan i ingressen: ”Ytterst ska varje medarbetare fungera som ambassadör för Blekinge Tekniska Högskola.” Vidare: ”Kommunikationen ska bidra till att stärka BTH:s profil inom tillämpad IT, innovation och hållbar utveckling. ”

Kommentar: Policyn riktar sig redan från början till varje medarbetare, inte bara till sådana som fyller en speciell administrativ funktion (t ex kommunikationsansvariga). Medarbetarna ses vidare som ambassadörer och inte som individer. De reser frågan om meddelarfriheten gäller då denna gäller medarbetarna som individer/medborgare. Vidare sätts begränsningar upp avseende innehållet i kommunikationen som verkar strida mot yttrandefriheten: ”Därför ska marknadsavdelningen alltid informeras om aktiviteter och händelser på högskolan som kan vara av sådan karaktär att media ska meddelas.” Detta strider direkt mot meddelarfriheten och specifikt mot anonymitetsskyddet (enligt JK:s beslut från 2001).

”Personliga hemsidor som kopplas till BTH:s webbplats får endast innehålla material som är relevant för BTH:s verksamhet.”

Kommentar: Den regeln har vi inte sett tidigare. Är den laglig? Kan inte en anställd uttrycka sig som medborgare på en hemsida som kopplas till BTH:s webbplats och i kraft av detta åtnjuta yttrandefrihet?

Grundlagen omnämns men det sägs inte att den är överordnad kommunikationspolicyn. Dock sägs att den senare ”utgår från” den förra, vilket är otydligare och förenligt med att de båda är på samma nivå.

Chalmers tekniska högskola

Betyg: underkänt

Chalmers tekniska högskola fick betyget ”underkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

”Så långt det är möjligt ska den externa kommunikationen föregås av intern kommunikation och förankring.” En liknande formulering återfinns i den kommunikationsplan som tagits fram på Högskolan i Gävle. Formuleringen kritiserades av flera statsvetare i Uppsala.

”Den externa kommunikationen ska:

- bidra till att Chalmers uppfattas som ett internationellt konkurrenskraftigt tekniskt universitet med starka utbildnings- och forskningsområden. bidra till att skapa förtroende för Chalmers verksamhet och att utveckla goda relationer och samarbeten med omvärlden.
- bidra till att Chalmers uppfattas som en attraktiv plats för studenter, forskare och andra anställda samt för verksamhetens olika intressenter.”

Kommentar: Formuleringarna gör det i princip omöjligt att kritisera högskolan i media, vilket strider mot yttrandefriheten.

”Varje medarbetare vid Chalmers har ett ansvar att ... vara en god och professionell ambassadör för Chalmers.”

Kommentar: Medarbetare ses med andra ord som ambassadörer för Chalmers och inte som individer/medborgare som kan utnyttja meddelarfriheten. På slutet sägs att det är ett internt dokument som är underordnat grundlagarna och andra lagar. Det betyder rimligen att det i konfliktfall är dessa andra lagar som gäller. JK:s rekommendation att från början avgränsa syftet till att gälla enbart officiell kommunikationsverksamhet är dock att föredra, då konflikter mellan plan och grundlag på så sätt minimeras.

Göteborgs universitet

Betyg: godkänt

Göteborg har sedan 2014-01-20 en ny kommunikationspolicy. I vårt test 2013 fick den gamla policyn betyget ”godkänt, med anmärkning”. Så här skrev vi i motiveringen:

Har en attraktiv kommunikationspolicy som betonar öppenhet och kritiskt tänkande. Dock kan man anmärka på dels att policyn inte är tillgänglig för offentlig insyn utan ligger på internsidorna, dels att ingen hänvisning görs till de lagar som styr yttrandefriheten, inte minst grundlagarna. Eftersom inget sägs i planen som skulle kunna strida mot grundlagarna kanske detta trots allt är acceptabelt.

Glädjande nog gäller dessa reservationer inte för den nya policyn. Denna innehåller hänvisning till de lagar som styr yttrandefrihet och kommunikation, inklusive grundlagarna. Policyn ligger vidare inte längre på internsidorna utan är offentligt tillgänglig. I övrigt är den nya policyn lik den gamla i det att den betonar öppenhet, samt även samhällsansvar och mångsidighet. I policyn framgår att ”[a]ll forskning utgår från ett kritiskt förhållningssätt och är fri från politiska, ekonomiska och ideologiska bindningar ... I det ingår att lägga sig i, ifrågasätta och utmana” (sid. 6). Det framhålls också att ”det [är] tillåtet att tycka olika” (sid. 6). Policyn tar visserligen inte sikte på enbart kommunikation som görs av därtill särskilt utvalda personer (informationsansvariga), utan gäller ”[a]lla medarbetare vid Göteborgs universitet”. Men då det är svårt att hitta något i policyn som skulle vara grundlagsvidrigt framstår detta inte som ett problem i sammanhanget.

Högskolan Dalarna

Betyg: underkänt

Högskolan Dalarnas kommunikationspolicy ingick inte i vårt test 2013. Däremot hade vi anledning att kritisera den i ett tidigare inlägg. Det vi tog fast på var följande skrivning: ”Varje enskild medarbetare och student har ett eget ansvar att söka information och kommunicera med kollegor, lärare

och chefer inom högskolan om förhållanden som har betydelse för verksamheten.” Skrivningen skapar osäkerhet kring meddelarfrihetens anonymitetsskydd som tillåter kommunikation om t.ex. missförhållanden utan att chefer inom högskolan kontaktas.

Policyn, som är föredömligt kort, lider av det vanliga problemet att den inte bara tar sikte på yttranden som kommunikationsansvariga gör i tjänsten utan försöker reglera all kommunikation som sker på högskolan. Policyn upplyser inte om de lagar och förordningar som reglerar kommunikation i offentlig sektor, med undantag för offentlighetsprincipen. Policyn innehåller klara tecken på NPM-tänkande, då varumärke och ambassadörskap betonas.

Högskolan i Halmstad

Betyg: underkänt

Högskolan i Halmstad fick betyget ”underkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

”Medarbetare och studenter ska ses som representanter för Högskolan i Halmstad.”

”Enskilda individer har enligt den grundlagsstiftande meddelandefriheten rättighet att uttala sig.”

Kommentar: Av den första satsen följer att medarbetare och studenter inte kan yttra sig som enskilda individer och medborgare utan bara som representanter för högskolan. De är därmed undantagna från den princip om meddelarfrihet som uttrycks i den andra satsen. Policyn är klart grundlagsstridig.

Högskolan i Skövde

Betyg: godkänt

Högskolan i Skövde var inte med i vår tidigare studie. Från högskolans sida upplyser man oss om att man inte har någon särskilt kommunikationspo-

licy. Däremot finns en utvecklingsplan 2012-2016 som samlar all verksamhet, inklusive kommunikation (avsnitt 4, ”synlighet i samhället”). Det är detta dokument som vi studerat.

Kommunikationen ses som ett led i att utveckla högskolans synlighet i samhället. I detta ingår kommunikation och utveckling av högskolans ”varumärke” som beskrivs med ledorden ”omtänksamhet”, ”öppenhet” och ”nyttänkande”. Om detta vill man söka skapa intern samstämmighet vilket sedan ska leda till ökad synlighet utåt. ARW är generellt emot varumärkesbeskrivningar av högskolor. Högskolor säljer normalt inga varor, annat än i vissa speciella fall (uppdragsutbildning till företag). Men denna invändning förlorar kraft om varumärket är ”öppenhet” etc. Å andra sidan kan man hävda att alla statliga högskolor är, eller borde vara, öppna redan därför att de faller under grundlagarnas krav på yttrandefrihet osv.

Synpunkten illustrerar ett dilemma: antingen blir varumärket för snävt och hotar yttrandefriheten eller också förenligt med denna men intetsägande. I övrigt är texten inte mycket mer än en upprepning av grundlagarna och deras innebörd. Det är i och för sig bra och sympatiskt, särskilt det som står (sid. 24) om ”medborgarperspektiv” samt att det är folket som ytterst är uppdragsgivare, men den ”gemensamma värdegrunden” reduceras, som sagt, snarast till en bekännelse till den svenska grundlagen. Inget fel i sig, men det kan tyckas onödigt och en smula missvisande att kalla en bekännelse till den svenska grundlagen för ett varumärke. Kommunikationschefen upplyser oss, i denna anda, om att det policymässigt är ”lagar och förordningar som gäller”.

Karlstads universitet

Betyg: godkänt.

Vårt tidigare test innehåller ingen policy från Karlstads universitet. Den här testade policyn heter ”Karlstads universitets kommunikationsstrategi, 2013-2015”.

Policyn nämner redan inledningsvis att ”[u]niversitetets kommunikation styrs dels av lagar och förordningar och direktiv, dels av interna styrdokument, rutiner och policyer”. Det slås också fast att ”[v]i är ett öppet univer-

sitet med tydligt samhällsengagemang, där samverkan, nyttiggörande, prövande hållning och demokratiutveckling står i fokus”. Det senare – demokratiutveckling – är en term som man alltför sällan ser i högskolors målsättningar. Nästan hela skriften tar sikte på kommunikation som särskilt ansvariga gör i tjänsten. Detta är oproblematiskt då sådan kommunikation får regleras av högskolorna själva.

Undantaget är följande formulering (sid. 3): ”Alla anställda har ett eget ansvar att själva söka och ta del av verksamhetsinformation, bidra till nära och öppen kommunikation inom universitetet, mellan universitetet och det omgivande samhället samt inom universitetsvärlden”. Formuleringen gör varken från eller till då öppenhet i fråga om kommunikation redan garanteras av grundlagen. Policyn framstår överlag som oproblematisk.

Karolinska institutet

Betyg: godkänt

I vår tidigare studie från 2013 ingick ingen policy från Karolinska institutet. Ansvarig på högskolan meddelar att KI inte har någon särskild kommunikationspolicy. Istället har man en kommunikativ plattform och en mängd andra dokument som innehåller skrivelser om kommunikation. Vi har tittat på dokumentet ”Kommunikativ plattform: en handbok för Karolinska institutets marknads kommunikation”.

Skriften tar klart sikte på information som kommunikationsansvariga gör i sin funktion. Som sådan är den oproblematisk från rättslig och akademisk synpunkt. Denna typ av kommunikation får regleras av högskolorna själva. Skriften innehåller förutom kärnvärdena olika tips och rekommendationer för hur man får fram budskapet. Då det inte finns någon allmän kommunikationspolicy som även gäller lärare och forskare i största allmänhet kan vi inte se några problem med Karolinska institutets plattform. Vi har även tagit en snabbtitt på övriga kommunikationsdokument – utan att hitta någonting att anmärka på.

Kungliga tekniska högskolan

Betyg: godkänt

Kungliga tekniska högskolan fick betyget ”godkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

Bra och insiktsfull kommunikationsplan som klart och tydligt säger att medarbetare i allmänhet inte kan ses som ambassadörer och att högskolan inte kan bestämma vad de ska säga. Däremot vill högskolan underlätta för dem som vill agera högskoleambassadörer. Detta är oproblemiskt.

Lunds universitet

Betyg: underkänt

Lunds universitet fick betyget ”underkänt” i vårt test 2013. Universitetet har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

”Syftet med kommunikationsplattformen är att stärka universitetets varumärke d.v.s. universitetets förtroendekapital. Kommunikation och profilering skall framför allt lyfta fram grundutbildning och forskning för att stärka konkurrenskraften både nationellt och internationellt.”

”Tillit, samarbetsvilja och lojalitet mot universitetet liksom gemensamt ansvarstagande skall vara vägledande.”

Kommentar: att kräva att medarbetarna ska vara lojala i en kommunikationsplan är problematiskt då lojalitet vid kommunikation inte krävs av anställda i offentlig sektor.

Dokumentet lider av en grundläggande oklarhet ifråga om den handlar om all kommunikation eller bara om kommunikation i högskolans namn. Om den läses som en instruktion till anställda med särskild kommunikationsfunktion är den inte anmärkningsvärd. Men det är inte den enda möjliga läsarten. Den kan också läsas som att den handlar om all kommunikation. I så fall strider den mot yttrandefriheten på fler punkter än en.

Vidare sägs inte klart och tydligt att medarbetarna har meddelarfrihet samt yttrandefrihet, vilket de flesta andra planer framhåller, utan en i sammanhanget ovanlig formulering har valts. Policyn uppfyller inte JK:s krav att det ska tydliggöras vilken form av kommunikation det handlar om. Man kan inte heller säga att den klart ”tar sikte” på det ena eller det andra.

Malmö högskola

Betyg: godkänt.

Det kommunikationsdokument som vi testade 2013 fanns på Malmö Högskolas hemsida och bar titeln: ”Kommunikationsplan Malmö Högskola Strategi 2020” (2012-08-20). Sökning på denna titel ger nu ingen träff. Av kommunikationsansvarig har vi fått veta att det är den policy som antogs 2008-06-19 som gäller. Det är således denna policy som vi testar här.

I vårt test 2013 klagade vi på följande avsnitt som vi menade strider mot meddelarfriheten (särskilt anonymitetsskyddet): ”Varje medarbetare ansvarar för ... [a]tt alltid hålla kommunikatör underrättad vid presskontakter.” Vi fann också att det talet om ambassadörskap och ”vi-känsla” i alltför hög grad förde tankarna till New Public Management. Policyn fick betyget ”underkänt”.

Hur är det då med den aktuella policyn? Ingen skrivning av den typ som vi kritiserade återfinns i den testade policyn. Policyn innehåller flera utmärkta passager, t.ex. följande (sid. 2): ”Om ett budskap ska upplevas som trovärdigt måste mottagaren ha förtroende för avsändaren. Detta innebär att Malmö högskola måste vara beredd att berätta om både styrkor och svagheter som rör verksamheten. Alla försök att dölja en obehaglig sanning eller att medvetet sprida bara positiva nyheter skadar högskolans trovärdighet och måste undvikas”. Så sant som det är sagt. Policyn informerar också om olika lagar som reglerar yttranden och kommunikation.

Det finns också problem i policyn. Den tar inte sikte enbart på kommunikation som särskilt utvalda ansvariga gör i tjänsten, i enlighet med JK:s direktiv, utan uttalar sig också om hur ”enskilda forskare” och ”varje anställd” ska bete sig (sid. 2). Den generella yttrandefriheten omnämns på sid. 3 där det dock inte framgår att den är grundlagsstadgad. I den genomgång

av lagar och förordningar som ges på sid. 5 finns inte den allmänna yttrandefriheten med under rubriken ”regeringsformen”. Istället finns där en hänvisning till meddelarfriheten, som dock inte ingår i regeringsformen utan i tryckfrihetsförordningen. Vi finner sammanfattningsvis att policyn har flera styrkor men att den också har svagheter som bör korrigeras. Då policyn andas demokrati och öppenhet får den, trots bristerna, godkänt.

Mittuniversitetet

Betyg: underkänt.

Mittuniversitet hör till de få högskolor som efter vårt test 2013 reviderat sin kommunikationspolicy. I den tidigare policyn klagade vi på följande:

”All kommunikation, såväl internt som externt, ska genomsyras av varumärket Mittuniversitetet.”

”Syftet med varumärkeskommunikationen är att den ska bidra till att skapa en tydlig bild som också särskiljer Mittuniversitetet från andra lärosäten. Den ska även skapa positiva attityder till samt öka intresset för Mittuniversitetet på lång sikt bland potentiella studenter, framtida medarbetare och forskningsfinansiärer.”

”All kommunikation ska spegla Mittuniversitetets kärnvärden, det vill säga det som särskiljer Mittuniversitetet från andra lärosäten

- Närhet
- Nytt
- Nyfikenhet”

Vi fann att dessa krav måste ses som krav på innehållet i kommunikationen och att det därmed inte är förenliga med yttrandefriheten. Planen utmärks av långtgående NPM-tänkande. Betyget blev ”underkänt”.

Den nya policyn, ”Policy för kommunikation”, är från 2014-02-20. De kritiserade skrivningarna ovan återfinns även i den nya planen som överlag tar sikte på medarbetaren som ambassadör för universitetet snarare än en oberoende intellektuell. På sid. 4 står t.ex.: ”Det är varje medarbetares ansvar

att ... vara en god ambassadör för Mittuniversitetet". NPM-tänkandet genomsyrar hela policyn, där ett huvudsyfte sägs vara att förmedla positiva attityder till Mittuniversitetet. All kommunikation ska vidare vara "korrekt – sann, nyanserad och saklig". Det tycks följa att forskningsresultat får kommuniceras endast om de slutsatser som dras är sanna. Det är en orimlig regel inom vetenskapen där sanningen ofta är omdebatterad.

Regeln strider mot den grundlagsstadgade yttrandefriheten enligt vilken även osanna, onyanserade och osakliga påståenden får yttras såvida de inte av andra skäl är olagliga. En annan uppseendeväckande skrivning är följande: "[d]et får inte förekomma material som är kränkande/stötande eller strider mot rådande lagstiftning". Notera "eller". Mittuniversitet förbjuder alltså yttranden som ledningen uppfattar som kränkande/stötande även om de inte strider mot rådande lagstiftning. Det är uppenbart grundlagsvidrigt.

Enligt grundlagen är alla yttranden som inte strider mot lagarna tillåtna. Det finns vidare många exempel i historien på forskningsresultat som (väsentligen) stått sig trots att de initialt uppfattats som stötande, t.ex. den heliocentriska världsbilden eller evolutionsläran. Ett generellt och godtyckligt förbud mot stötande kommunikation är ett allvarligt ingrepp i forskningens frihet.

Mälardalens högskola

Betyg: godkänt

I vårt test från 2003 ingick ingen policy från Mälardalens högskola. Det dokument som vi fick från Mälardalens högskola heter "Varumärket 2012-2016". Någon särskilt kommunikationspolicy verkar inte finnas. ARW ser detta som en fördel. Kommunikationsregler för vanliga anställda behövs inte då grundlagarna och andra lagar och förordningar reglerar kommunikation. Sådana regler skapar normalt bara osäkerhet kring yttrandefriheten.

Skriften om varumärket innehåller inget uppseendeväckande utan beskriver fakta om högskolan samt vilket budskap som man bör kommunicera, främst i förhållande till faktiska och potentiella studenter, utgående från dessa fakta. Skriften tar klart sikte på yttranden som görs av kommunikationsansvariga i sin funktion. Denna typ av kommunikation får regleras av

högskolor och andra myndigheter. Därmed behövs ingen särskilt genomgång av lagar och förordningar.

Sveriges lantbruksuniversitet

Betyg: underkänt

Sveriges lantbruksuniversitet fick betyget ”underkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed. Nedan har vi kompletterat vårt tidigare omdöme på någon punkt.

”Varje medarbetare och student har ett ansvar att söka information (som krävs för arbetet) och att kommunicera med kollegor och chefer om förhållanden som har betydelse för verksamheten.”

Kommentar: Det senare strider mot meddelarfriheten/anonymitetsskyddet. En anställd har t.ex. rätt att berätta om *missförhållanden* som har betydelse för verksamheten utan att kommunicera med kollegor och chefer. Likande kritik kan riktas mot följande skrivning: ”Externa kommunikationsinsatser ska i så stor utsträckning som möjligt föregås av intern kommunikation.” En annan intressant formulering är följande: ”SLU ska i sammanhanget uppfattas som ett nyskapande, professionellt och forskningsintensivt universitet med högkvalitativ utbildning och miljöanalys.”

Det är problematiskt att kräva att ett universitet ska uppfattas på ett visst sätt. Det kan lätt uppfattas som en inskränkning av yttrandefriheten. Vad händer om en lärare går ut med kritik av utbildningen eller ”miljöanalysen”, dvs. påstår att den inte är ”högkvalitativ”? Är det förbjudet? Inte enligt yttrandefriheten i alla fall. Lagar och förordningar som reglerar kommunikation omnämns på slutet men de sägs inte uttryckligen vara överordnade reglerna i policyn, som därmed skapar onödig osäkerhet kring framför allt meddelar- och yttrandefriheten. Policyn hade varit mindre problematisk om den enbart tagit sikte på yttranden som kommunikationsansvariga gör i sin funktion.

Stockholms universitet

Betyg: godkänt

Stockholms universitet fick betyget ”väl godkänt” i vårt test 2013. Högskolan har sedan dess inte reviderat sin policy. Betyget kvarstår därmed.

Kommunikationspolicyn tar redan inledningsvis klart sikte på syftet att ge stöd till dem som arbetar specifikt med kommunikation i universitets namn: ”Kommunikationsplattformen är en grund för samtliga som arbetar med information och kommunikation i organisationen.” Denna typ av kommunikation får regleras av högskolorna. Policyn är av detta skäl oproblematisk.

Södertörns högskola

Betyg: underkänt

Södertörns kommunikationspolicy ingick inte i vårt tidigare test. Den aktuella policyn är från 2014-01-16.

Policyn inleds med ett försök att etymologiskt underbygga följande uppseendeväckande tes: ”Att skapa relationer är kommunikationens yttersta syfte”. Annars brukar man tänka sig att kommunikationens yttersta syfte var att överföra information. I övrigt innehåller policyn en hel del tal om öppenhet och transparens – viktiga akademiska värden. De fina orden blandas dock med NPM-tankar kring ambassadörskap. Så sägs t.ex. att ”medarbetare fungerar som högskolans ambassadörer i det omgivande samhället” (sid. 2), snarare än som kritiska intellektuella med medborgerliga rättigheter. Som ambassadörer måste medarbetarna kommunicera vissa värderingar, inklusive ”mångvetenskap, mångkultur och medborgerlig bildning”.

Ansvar för intern kommunikation ligger på varje medarbetare (sid. 2). Kommunikation, oavsett om den är intern eller extern, måste vara ”respektfull” och ”relationsskapande” (sid. 3). Det senare i enlighet med tidigare etymologiska härledning. Den ska också följa gällande lagar och förordningar samt – intressant nog – ”god sed” (sid. 3). Detta kan tolkas så att högskolan förbehåller sig rätten att inskränka yttranden som inte följer god sed även om inga lagar eller förordningar överträtts. Men den grundlags-

stadgade yttrandefriheten tillåter även yttranden som inte följer god sed. Varje förbud av denna typ är alltså grundlagsstridigt. Denna typ av problem uppstår därför att högskolan försöker reglera alla yttranden, inte bara de som görs av kommunikationsansvariga i sin funktion. På slutet finns ett kort avsnitt om ”juridiska aspekter”. De lagar och förordningar som anges sägs dock inte uttryckligen vara överordnade de övriga delarna av policyn. Policyn ställer lärare och forskare inför svåra tolkningsproblem och skapar generellt osäkerhet kring grundläggande akademiska värden.

Uppsala universitet

Betyg: underkänt

Uppsala universitet fick i vårt tidigare test betyget ”underkänt”. Då policyn inte reviderats kvarstår betyget.

”Alla kommunikationsaktiviteter ska vara i samklang med universitetets jämställdhets- och likabehandlingssträvanden.”

Kommentar: Detta strider mot yttrandefriheten då det rör sig om begränsningar av yttrandes innehåll. Vad händer om en forskare, t.ex. av samhälls-ekonomiska skäl, förespråkar mindre jämlikhet mellan könen? Vad betyder ”samklang” här? Mer problematisk är dock följande skrivning: ”Varje enskild medarbetare och student har ett eget ansvar att söka information och kommunicera med kollegor, lärare och chefer inom universitetet om förhållanden som har betydelse för verksamheten.” Formuleringen kan lätt uppfattas som att stå i strid med grundlagen då det enligt meddelarfriheten står en lärare fritt att kommunicera missförhållanden till media utan att först gå via chefen. Se även SLU ovan för samma regel. Policyn avslutas med en ”underordningsklausul” likt den hos Chalmers, där det sägs att grundlagarna osv. är överordnade det som står i policyn. Detta är suboptimalt av samma skäl som noterades i avsnittet om Chalmers. Att föredra vore en policy som enbart tar sikte på yttranden som kommunikationsansvariga gör i tjänsten. Problemen med policyn kan dock inte sägas vara graverande och kunde lätt avhjälpas.

Örebro universitet

Betyg: underkänt

Örebros kommunikationspolicy, som är från 2009-12-11, ingick inte i vårt test från 2013. En välkänd fras upprepas i policyn: ”Varje enskild medarbetare och student har ett eget ansvar att söka information och kommunicera med kollegor, lärare och chefer inom universitetet om förhållanden som har betydelse för verksamheten.” Meningen skapar osäkerhet kring meddelarfriheten/anonymitetsskyddet som tillåter extern kommunikation om t.ex. missförhållanden utan att chefer inom universitet inblandas.

I planen står även: ”Alla som representerar Örebro universitet ska kommunicera med respekt för sin omgivning. Kränkande och/eller nedlåtande formuleringar i tal eller skrift accepteras ej.” En välvillig tolkning är att dessa båda satser enbart refererar till yttranden som kommunikationsansvariga gör i tjänsten. I så fall är de acceptabla. Men den andra satsen kan också tolkas som ett allmänt krav på kommunikation, vilket i så fall vore i strid med yttrandefriheten som inte förbjuder kränkande eller nedlåtande formuleringar i största allmänhet.

På slutet av policyn finns dock en brasklapp av samma typ som hos Chalmers och Uppsala universitet där policyn underordnas ”lagar och förordningar som är tillämpliga på såväl intern som extern kommunikation”. I konfliktfall är det alltså dessa som gäller. Det är dock att föredra att inte ställa forskare och lärare inför tolkningsproblem i onödan. Det gör man lämpligen genom att begränsa kommunikationspolicyns giltighet till att gälla yttranden som kommunikationsansvariga gör i sin funktion. Policyn bör revideras även om problemen inte är graverande.

Kommunikationsdokument under utredning eller omarbetning

En rad högskolor har meddelat att de omarbetar eller utreder sina kommunikationsplaner. Det gäller två högskolor som fick underkänt i vårt test 2013: Högskolan i Jönköping och Högskolan i Gävle. Det gäller även följande, tidigare otestade, högskolor:

- Handelshögskolan i Stockholm – utredning pågår

- Högskolan i Borås – för gammal policy
- Högskolan i Kristianstad – utredning pågår
- Högskolan väst – utredning pågår
- Linköpings universitet: plan i test från juni 2005 ("för kommunikationsenhet"). Ny under framtagning.
- Linnéuniversitetet – utredning pågår
- Luleå tekniska universitet – utredning pågår